رویکرد

۷۳ درصد ایرانی‌ها: برجام وضعیت اقتصادی ما را تغییر نداد

با گذشت بیش از یک سال از توافق ایران و ۱+۵، نظرسنجی‌های انجام شده در غرب از نارضایتی مردم ایران از برجام حکایت دارد. بر اساس نظرسنجی جدید مؤسسه ایران‌پل، بیش از ۷۳ درصد از ایرانی‌ها معتقدند که وضعیت اقتصادی آنها پس از برجام بهبود نیافته است. خبرگزاری فرانسه نیز در گزارشی نوشت موانعی که امریکا ایجاد می‌کند امیدهای برجام را کمرنگ کرده است. معاون وزیر خارجه ایران گفت که تعهدات امریکا در برجام بیش از آن چیزی است که انجام داده است. همزمان ۳۵ سناتور امریکا در نامه‌ای به اوباما خواستار شدت بخشیدن تحریم‌های ضدایرانی شده‌اند.

امروز یک‌سال از توافق ایران و ۱+۵ گذشت و به رغم اجرای تعهدات از سوی ایران اما غرب در عمل به تعهداتش بد عهدی کرده است و اظهارات مقامات ایرانی و نظرسنجی های انجام شده مهر تأییدی بر این مسئله است. مؤسسه ایران‌پل، مستقر در کانادا، اقدام به برگزاری یک نظرسنجی از ۱۰۰۷ ایرانی از تاریخ ۱۷ تا ۲۷ ژوئن کرده که به روش تلفنی انجام شده است. به نوشته المانیتور، این نظرسنجی نشان می‌دهد انتظار ایرانیان از توافق هسته‌ای موسوم به برجام بالا بوده و افکار عمومی ایران نتوانسته است موانعی را که ایران پس از این توافق نیز در زمینه جلب سرمایه خارجی و اتصال مجدد به اقتصاد جهانی با آنها مواجه بوده را درک کند. یکی از یافته‌های این نظرسنجی آن است که درک مردم ایران نسبت به واقعیت برجام بهبود یافته است. یک سال پیش، ۶۲/۲ درصد از ایرانی‌ها تصور می‌کردند که برجام تمام تحریم‌های امریکا علیه ایران را رفع می‌کند اما اکنون تنها ۲۳/۴ درصد چنین تصوری دارند. همچنین بر اساس این نظرسنجی بالغ بر ۷۲ درصد از ایرانیان به پایبندی امریکا به تعهداتش ذیل برجام یا اصلاً اطمینان ندارند یا اطمینان کمی دارند. این در حالی است که یک‌سال قبل، رقم مزبور ۴۱ درصد بود. این نظرسنجی در حالی است که مقامات ایرانی بارها گفته‌اند که امریکا در عمل به تعهداتش بدعهدی کرده است و عدم تمایل شرکت‌های خارجی به حضور در بازار ایران بیانگر این موضوع است. مجید تخت روانچی، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای، روز سه‌شنبه تعهدات امریکا در برجام را خیلی بیشتر از آن چیزی خواند که تا کنون انجام داده است و گفت: «هنوز به توافق کامل با بانک‌های بزرگ نرسیده‌ایم و طرف‌های مقابل و امریکا باید این فضا را بشکنند.» شرکت‌های خارجی بر این باورند که باتوجه به وجود اعمال سیاست‌های سختگیرانه علیه ایران از سوی امریکا، امکان ایجاد رابطه تجاری با ایران بسیار سخت است و به رغم سفر مقامات اقتصادی اروپا به ایران پس از لغو تحریم‌ها هنوز تلاش‌های جدی برای حضور فعالانه در بازار ایران انجام نشده است. یکی دیگر از آمار مهمی که از نظرسنجی جدید ایران‌پل برآمده، این است که ۷۳/۷ درصد از ایرانیان اذعان دارند وضعیت زندگی آنها پس از برجام بهبود نیافته است.

■ امریکا همچنان مانع اصلی اجرای برجام

در ادامه تحلیل‌های رسانه‌ها درباره بدعهدی امریکا به تعهدات برجامی خود، خبرگزاری فرانسه روز سه‌شنبه در گزارشی نوشت که واشنگتن همچنان سد راه رفع تحریم‌های ایران است. این رسانه غربی ادامه داد: «یک سال پیش توافق تاریخی با قدرت‌های جهانی سبب ایجاد شوق و شعف در میان ایرانی‌هایی شد که در آرزوی پایان انزوا و مشقت اقتصادی بودند اما منتقدان می‌گویند موانع و سدراه‌های امریکا سبب تلخ کامی در مسیر این امیدها شده است.» یک دیپلمات اروپایی که نخواست نام و هویتش فاش شود، به این رسانه غربی گفته است: «ایران، کار مربوط به خود (در برجام) را انجام داده است. مانع و سد راه ایجاد شده، از سوی امریکایی‌هاست.» باتوجه به اقدامات مخربانه امریکا میلیاردها دلار از دارایی‌های بلوکه‌شده ایران در بانک‌های خارجی به ایران بازگردانده نشده است و حتی نزدیک به ۲ میلیارد دلار از این دارایی ها توسط امریکا غارت شده است.

■ ۳۵ سناتور امریکایی دنبال تشدید تحریم‌ها

به رغم عمل کردن ایران به تعهدات خود در برجام مقامات امریکایی همچنان در مسیر اجرای برجام کارشکنی می کنند. ۳۵ سناتور امریکا روز سه‌شنبه در نامه‌ای به باراک اوباما، رئیس‌جمهور این کشور خواستار شدت بخشیدن تحریم‌های ضدایرانی شده‌اند. در این نامه از اوباما خواسته شده تضمین کند که تحریم‌های وضع شده علیه ایران به بهانه فعالیت‌های غیرهسته‌ای، تقویت می‌شوند. همچنین به نوشته روزنامه واشنگتن‌پست، مک کارنی، رهبر اکثریت جمهوریخواه مجلس نمایندگان امریکا قرار است روز ۱۴ ژوئیه یک سال پس از حصول توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ سه طرح ضدایرانی را برای رأی‌گیری قانونگذاران ارائه کند که در صورت تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران را در پی خواهد داشت. این طرح‌ها همچنین در صورت به تصویب رسیدن مانع از دسترسی بانک‌ها و دولت ایران به دلار امریکا و به‌علاوه مانع از خرید آب سنگین از ایران توسط واشنگتن خواهند شد. نمایندگان کنگره در یک‌سال گذشته بارها با ادعای تهدیدات منطقه‌ای ایران طرح‌هایی را برای تشدید تحریم‌ها علیه ایران تصویب کرده‌اند. در مقابل، نخبگان امریکا نظر مخالف با نمایندگان کنگره نسبت به ایران دارند. به گزارش پولیتیکو، ۷۵ نفر از سیاستمداران، دیپلمات‌ها، فرماندهان نظامی و دانشگاهیان امریکا از اوباما خواستند تا روابط نزدیک‌تری با ایران برقرار کند. در بخشی از این نامه آمده است: «امریکا باید سیاست‌هایی را در پیش گیرد که به افزایش احتمال همکاری با ایران منجر شده، رویارویی را کاهش دهد و بر اقدام‌های ایران در منطقه تأثیر بگذارد. به دلیل بلاتکلیفی سیاسی سال پیش رو در هر دو کشور، فرصت‌های سنجش آمادگی ایران برای همکاری مستقیم با امریکا محدود است ولی ارتباط با ایران باید از جمله اهداف درازمدت دولت امریکا باشد.»

پرونده

ظریف: عربستان آینده خود را به تروریست‌ها گره می‌زند

ظریف درباره حضور ترکی الفیصل در نشست منافقین در پاریس گفت: حضور تولیدکننده القاعده و طالبان در این نشست، نشانگر بی‌کفایتی و بی‌درایتی اینگونه افراد است که مانند صدام حسین آینده خود را به تروریست‌ها گره می‌زنند.

به گزارش فارس، محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان که در نشست وزرای خارجه کشورهای ساحلی دریای خزر در قزاقستان شرکت کرده است روز سه‌شنبه در جمع خبرنگاران در خصوص میزبانی فرانسه از گردهمایی اخیر گروهک تروریستی منافقین گفت: «متأسفانه این تحول جدیدی نیست، حضور گروهک تروریستی منافقین در فرانسه سال‌هاست که آغاز شده و این بازی سیاسی هم که سالانه برگزار می‌کنند، برای اولین بار نیست که این نشست شکل گرفته است.» به گفته رئیس دستگاه دیپلماسی همه ساله تعدادی افراد با شناسنامه روشن سیاسی معیوب از کشورهای مختلف در این اجلاس حضور پیدا کرده و سخنرانی می‌کنند. ظریف ادامه داد: «سوابق این افراد مشخص است، افرادی مانند جان بولتون یا گینگریچ سال‌هاست که در این جلسات حضور پیدا کرده و از تروریست‌ها حمایت می‌کنند که این اتفاق جدیدی نیست و سیاست‌شان همیشه همین بوده است.» وزیر خارجه تأکید کرد: «متأسفانه حضور فردی که هم تولیدکننده القاعده است و هم تولیدکننده طالبان و هم نقش بسیار ننگینی در سابقه رژیم سعودی در منطقه داشته، در این نشست قدری خبرساز شد که این هم نشان‌دهنده بی‌کفایتی و بی‌درایتی اینگونه افراد است که مانند صدام حسین آینده خود را به تروریست‌ها گره می‌زنند.» ظریف در ادامه در خصوص نشست کشورهای ساحلی دریای خزر و اینکه آیا می‌توان امیدوار بود که رژیم حقوقی دریای خزر به ثمر بنشیند، اظهار داشت: «این اجلاس وزرای خارجه کشورهای ساحلی حاشیه دریای خزر است. چندین اجلاس سران و وزرای خارجه در گذشته برگزار و بحث‌های خوبی در خصوص رژیم حقوقی دریای خزر مطرح شده و هنوز نکاتی وجود دارد که باید در مورد آن بحث بیشتری صورت بگیرد.» ظریف عنوان کرد: «اینکه در این اجلاس بتوانیم درباره نکات باقی مانده در خصوص رژیم حقوقی دریای خزر به نتیجه کاملی برسیم، قدری خوشبینانه است.»

برژینسکی: رهبری امریکا در جهان رو به پایان است

مشاور سابق امنیت ملی کاخ سفید در دوره کارتر گفته که رهبری استثنایی و موقعیت منحصر به فرد امریکا در جهان در حال تغییر و رو به پایان است.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، زبیگنیو برژینسکی در گفت‌وگویی اظهار داشت: «به نظر من در هر حال، تغییر موقعیت امریکا در جهان با تغییرات گسترده تر مرتبط است. به عبارت دیگر، رهبریت استثنایی و موقعیت منحصر به فردی که ایالات متحده (امریکا) در پایان جنگ جهانی دوم در دنیا داشت، در حال تغییر و رو به پایان یافتن است. امریکا دیگر به صورت کاملاً انحصاری، چیره و مسلط نیست و منحصراً در موقعیتی قرار ندارد که (نظرات خود را) به دیگران دیکته (امر و نهی) کند، از این رو ما در حال ورود به مرحله‌ای به مراتب پیچیده‌تر در امور بین‌الملل هستیم و هر چه زودتر ما آن را تشخیص دهیم و هر چه زودتر در راستای تطابق خود با این واقعیتِ جدید تلاش کنیم... به ویژه میان امریکا و چین... و احتمالاً همچنین روسیه - اگر از تلاش برای مرعوب ساختن همسایگانش دست بردارد - برای جهان بهتر خواهد بود. برژینسکی درباره گزارش اخیر چیلکات در خصوص جنگ عراق گفت: من با (نتایج) این گزارش موافقم، جز اینکه من این نظر را در همان زمان جنگ (عراق) هم داشتم - نه فقط حالا. وی افزود: «نظر من این بود که جنگ (عراق)، بی مورد و غیرقابل توجیه است، البته برای اینکه کاملاً صادق باشم، باید بگویم که نمی‌خواهم حق ویژه اخلاقی برای خودم ادعا کنم مبنی بر اینکه من از همان ابتدا علیه آن (جنگ عراق) بودم... در زمانی که آن (جنگ) رخ داد، من گفتم که شاید آن قابل توجیه باشد، اما چه بسا (موجه) نباشد... از این رو، نباید حرکتی یک‌جانبه از سوی امریکا و انگلیس (برای آغاز جنگ) صورت گیرد.»

بایدن: سراسر امریکا شاهد نژادپرستی نهادینه است

شهرهای مختلف امریکا بعد از یک هفته از قتل دو سیاهپوست همچنان ناآرام است و موج دستگیری‌ها نیز ادامه دارد. رئیس‌جمهور امریکا و جو بایدن معاون او با پلیس امریکا ملاقات و راه‌های حمایت از آموزش افسران پلیس برای کاهش رویارویی را بررسی کردند. بایدن گفته که در سراسر امریکا نژادپرستی نهادینه وجود دارد.

به گزارش رویترز، در ملاقات باراک اوباما و معاون او، رئیس‌جمهور امریکا بر تعهد خود نسبت به ارتقای سطح امنیت عمومی و کاهش تنش‌ها بین افسران پلیس و جوامعی که به آنها خدمت می‌کنند، تأکید کرد. اتحادیه آزادی‌های مدنی امریکا در لوئیزیانا، دوشنبه (۲۱ تیر) در گزارشی گفت که پلیس باتون روژ (دومین شهر بزرگ لوئیزیانا) علیه گروه‌های مردمی که در اعتراض به قتل آلتون استرلینگ، تظاهرات مسالمت‌آمیز برگزار کرده بودند، از تاکتیک‌های خشونت‌آمیز و نظامی استفاده کرده است. «جو بایدن» در گفت و گو با با شبکه «ام اس آن بی سی» با اشاره به همین مسئله تصریح کرد که ارتباطات نزدیک‌تری باید میان مأموران پلیس و جامعه‌ای که به آن خدمت می‌کنند برقرار شود. بایدن گفت: «هنوز نژادپرستی نهادینه در سراسر جامعه ما وجود دارد. اوضاع کمی بهتر شده است اما راه زیادی را باید در این زمینه طی کنیم... حقیقت این موضوع این است که عملاً این مسئله به صورت تدریجی بهتر شده است اما حقیقت اینجاست که این مسئله به اندازه کافی خوب نشده است.» بایدن تأکید کرد که امریکا می‌بایست «به تلاش خود ادامه دهد» و بودجه تلاش‌هایی را تأمین کند که به پلیس و جامعه اجازه دهد، تعامل بیشتری با یکدیگر داشته باشند.

دادگاه بین‌المللی کیفری چینی بودن جزیره‌های دریای چین را رد کرد

بازی امریکایی لاهه با دم اژدهای زرد

گزارش یک

مدت‌هاست که دریای چین صحنه تنش امریکا و متحدانش با چین بر سر مالکیت جزایری است که تاریخ از چینی بودن آنها حاکی است اما کشورهای تازه تأسیس این منطقه به‌طور خاص فیلیپین با دلگرمی به حمایت امریکا ضمن تهدیدهای نظامی در آخرین اقدام، ادعاهای خود را به دیوان لاهه برده‌اند و لاهه هم به ضرر چین وارد بازی سیاسی شرق دور شده و رأی داده است که شواهدی وجود ندارد که نشان دهد چین به طور تاریخی بر آب‌ها و منابع آن منطقه تسلط انحصاری داشته است.

هیئت حل اختلاف بین‌المللی مستقر در لاهه روز سه‌شنبه در مناقشه دریای چین جنوبی، ادعای مالکیت پکن بر بخش وسیعی از این دریا را بی‌پایه خوانده و به نفع فیلیپین رأی داد. به نوشته خبرگزاری فرانسه، در حکم این هیئت حل اختلاف که در لاهه مستقر است، عنوان شده است که چین «هیچ‌گونه حق تاریخی» بر جزایر دریای چین جنوبی ندارد. در بیانیه دیوان دائمی حکمیت، که قدیمی‌ترین مرجع حل اختلافات بین‌المللی به شمار می‌آید، آمده است: «هیئت به این نتیجه رسید که هیچ مبنای حقوقی‌ای برای ادعای چین مبنی بر حق تاریخی برای این کشور در مناطق دریایی درون محدوده «خط ۹ تکه»، وجود ندارد.» خط ۹ تکه (nine-dash line) محدوده‌ای است که چین به عنوان قلمرو دریایی خود در دریای چین جنوبی تعیین کرده و می‌گوید با توجه به سوابق تاریخی حضور پکن در این منطقه، تمام جزایر و آب‌های درون این محدوده تحت حاکمیت چین هستند. دریای چین جنوبی یکی از پرمناقشه‌ترین مناطق دریایی در جهان به شمار می‌آید. چین، فیلیپین، ژاپن، تایوان، ویتنام و مالزی کشورهایی هستند که همگی با هم در مورد نحوه مرزبندی آب‌های دریای چین جنوبی اختلاف دارند. رسیدگی به این اختلاف به درخواست دولت فیلیپین صورت گرفته که فعالیت چین در زمینه انحصار بهره‌برداری از منابع طبیعی در این منطقه را غیرقانونی دانسته است. چین که جلسات دادگاه را تحریم کرده بود رأی دادگاه را بی‌اساس خواند.

رأی دیوان داوری ضمانت اجرایی ندارد، اما قطعاً برای طرف برنده، امتیازی اخلاقی و سیاسی محسوب می‌شود. چین در چند سال اخیر به اجرای مانورهای نظامی در دریای جنوبی چین مبادرت کرده است و در مقابل نیروی دریای امریکا نیز در این منطقه حضور گسترده دارد. منطقه دریایی مورد اختلاف حدود ۳/۵ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد و نیروی دریایی چین با افزایش حضور خود در آن، مانع از فعالیت کشتی‌های ماهیگیری فیلیپینی شده است.

شکایت فیلیپین در این زمینه در سال ۲۰۱۳ تسلیم دیوان لاهه شد و محتوای اصلی آن تعیین وضعیت حقوقی یک رشته جزایر پراکنده صخره‌ای و مرجانی و تعدادی جزیره مصنوعی است که چین در این منطقه احداث کرده است. در این شکایت، دولت فیلیپین خواسته بود تا دادگاه در مورد وضعیت یک خط مرزی فرضی که براساس آن، چین مدعی حاکمیت بر ۸۵ درصد دریای جنوبی چین است رأی دهد. دادگاه وارد مباحث مربوط به حاکمیت بر منطقه نشد و صرفاً در مورد رابطه بین اختلاف کنونی و محتوای کنوانسیون بین‌المللی قانون دریا اظهار نظر کرد که تعیین‌کننده ادعای طرف‌های اختلاف در مورد بهره‌برداری از منابع موجود است.

■ واکنش چین

در حالی که افزایش حضور نظامی چین بر نگرانی دیگر کشورهای مدعی مالکیت این منطقه افزوده، انتظار می‌رود رأی دیوان داوری بین‌المللی به افزایش تنش منجر شود. به نوشته روزنامه گاردین، رأی دیوان دائمی حکمیت با واکنش خشم‌آلود مقامات چینی مواجه شده که می‌گویند این رأی جانبدارانه است و مستندات تاریخی را نادیده گرفته است. «شینهوا» خبرگزاری رسمی چین رأی صادره را «غیرمستند» توصیف کرده و نوشته است که این تصمیم «پوچ و فاقد اعتبار» است. وزارت دفاع چین هم بیانیه‌ای صادر کرده که در آن تأکید شده است که نیروهای نظامی این کشور «به محافظت بدون تزلزل از حاکمیت، امنیت، حقوق دریایی و منافع» چین ادامه خواهند داد. روز سه‌شنبه، روزنامه دولتی گلوبال تایمز پکن در سرمقاله‌ای تهدید کرد که هیچ یک از طرف‌های اختلاف خواستار درگیری نظامی نیستند، با این‌همه همگی به آمادگی نظامی خود مشغولند. لو کانگ سخنگوی وزارت امور خارجه چین در کنفرانس پیش از صدور رأی لاهه، در پاسخ به این سؤال که واکنش احتمالی پکن به رأی دادگاه چه خواهد بود، گفت: چین کاری با دادگاه ندارد. ما هیچ یک از دستورات آنها، هر چه که باشد را نخواهیم پذیرفت. منابع امریکایی گفته بودند که واکنش چین نسبت به این رأی تعیین‌کننده واکنش فیلیپین، ویتنام و سایر کشورهای منطقه جنوب شرق آسیا و همچنین ایالات‌متحده خواهد بود. به گفته آنان، اگر چین درصدد افزایش حضور نظامی خود در منطقه برآید، باید انتظار داشت که سایر کشورها نیز برآمادگی نظامی خود بیفزایند. این در حالی است که توافق روز جمعه واشنگتن و سئول در خصوص استقرار سامانه موشکی تاد در کره جنوبی خشم چینی‌ها را در پی داشت. سخنگوی وزارت خارجه چین در این باره گفت: تصمیم اتخاذ شده مبنی بر استقرار سامانه تاد در شبه‌جزیره کره به منابع استراتژیک چین در حوزه امنیت آسیب جدی وارد می‌کند. چین نیز متقابلاً اقداماتی را در جهت حفاظت از منافع خود صورت خواهد داد. سامانه موشکی تاد به منظور رهگیری موشک‌های بالستیک کوتاه‌برد، میان‌برد و با برد متوسط در مرحله نهایی استقرار طراحی شده‌اند.

■ تأیید مالکیت چین در نقشه‌های «پارسی»

خبرگزاری رسمی چین برای اولین بار به منظور اثبات ادعای این کشور مبنی بر مالکیت بر دریای جنوبی اعلام کرد که اسناد و نقشه‌های «پارسی» این موضوع را به خوبی ثابت می‌کند. به گزارش «شینهوا» یکسری از نقشه‌ها را جغرافیدانان ایرانی و عرب در قرون نهم تا هفدهم ترسیم کرده‌اند که نشان می‌دهد جزایر مورد منازعه در دریای جنوبی متعلق به چین است. «یایو جیده» محقق ارشد دانشگاه «یون نن» در جنوب غرب چین که با همکاری محققان و تاریخدانان ایرانی تحقیقاتی را در تهران انجام داده و رئیس تیم پژوهشگران چینی بوده است، به خبرگزاری رسمی چین گفته است: این نقشه را یک طرف ثالث تهیه کرده است اما باز هم حق حاکمیت چین بر دریای جنوبی در آنها مورد تأیید است. گزارش شینهوا ادامه می‌دهد، یک استاد ایرانی در سفر به پکن به وجود ۵۰ نقشه با قدمت حدود ۸۰۰ سال که مربوط به دریانوردان ایرانی است، اشاره کرده است. «یایو» می‌گوید که از میان این ۵۰ نقشه ۴۶ نقشه به زبان فارسی است و نشان می‌دهد پارس‌ها تا چه اندازه در زمینه جغرافیا و تاریخ دقت عمل داشته‌اند و چهار نقشه نیز به زبان عربی تهیه شده است.

■ واکنش امریکا و متحدان

جان کربی سخنگوی وزارت خارجه امریکا گفت: «تصمیم امروز دادگاه بین‌المللی کیفری درباره داوری چین و فیلیپین نقش مهمی در هدف مشترک حل و فصل مسالمت‌آمیز مناقشه در دریای جنوبی چین دارد.» در عین حال، کربی گفته که ایالات متحده در حال مطالعه این تصمیم دادگاه است و نظری درباره جزئیات موضوع ندارد ولی از تلاش‌ها برای حل و فصل مسالمت‌آمیز مناقشات سرزمینی و دریایی دریای جنوبی حمایت می‌کند. اما وزیر خارجه فیلیپین که ظاهراً طرف اصلی دعواست، با استقبال از رأی دیوان بین‌المللی لاهه، از آن به عنوان نقطه عطفی برای پایان دادن به اختلافات ارضی در دریای جنوبی چین نام برد. «پرفکتو یاسای» پس از اعلام رأی دیوان لاهه و رد ادعاهای مالکیت چین در دریای جنوبی در جمع خبرنگاران در مانیل گفت: کارشناسان کشور با دقت این تصمیم و رأی مهم را بررسی خواهند کرد. فومیو کیشیدا وزیر خارجه ژاپن نیز اظهار کرد: طرف‌های درگیر باید با پیگیری رأی دادگاه، نسبت به حل اختلافات اقدام کنند. وی افزود: ژاپن امیدوار است این رأی دادگاه، بتواند مسیر را برای یافتن راه‌حلی صلح‌آمیز هموارتر کند. وی اضافه کرد: توکیو همواره بر این عقیده است که راه‌های مسالمت‌آمیز و حاکمیت قانون بهتر بوده و برای حل اختلافات ارضی نیازی به استفاده از جبر و قدرت وجود ندارد.

گزارش ۲

حزب‌الله: عربستان عامل بحران خلأ ریاست جمهوری در لبنان است

معاون دبیر کل حزب‌الله لبنان گفته است که ریاض عامل اصلی خلأ ریاست جمهوری در لبنان است.

«ژان مارک آیرو» وزیر خارجه فرانسه به تازگی به لبنان سفر کرده تا مشکل انتخاب رئیس‌جمهور در این کشور را حل کند. او دیروز با هیئتی از حزب‌الله لبنان دیدار کرد. روزنامه «الجمهوریه» لبنان گفته که منابع دیپلماتیک می‌گویند بارقه‌های امیدی برای حل مسئله ریاست جمهوری در این کشور نمی‌بینند. این منابع دیپلماتیک گفته‌اند که فرانسه با حمایت امریکا مسئله ریاست جمهوری در لبنان را دنبال می‌کند و با تهران نیز در این زمینه مذاکره کرده است. این منابع ادعا می‌کنند عربستان مسئول خلأ ریاست جمهوری در لبنان نیست: «همپیمانان ریاض نیز جلسات انتخاب رئیس‌جمهور را تحریم نمی‌کنند. علاوه بر اینکه ۹۰ درصد از سفر فرانسوی‌ها به ایران است نه عربستان.» با این حال، حزب‌الله تأکید کرده که راه‌حل مسئله ریاست جمهوری لبنان در ریاض است نه در پاریس. به گزارش پایگاه خبری العهد، شیخ نعیم قاسم، معاون سیدحسن نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان دیروز با اشاره به دخالت‌های عربستان در امور داخلی این کشور و کارشکنی‌هایش در انتخاب رئیس‌جمهور آینده لبنان اظهار داشت: با وجود اینکه مسئولان و احزاب سیاسی لبنان به دنبال تعیین رئیس‌جمهور و برطرف کردن این خلأ هستند، پس چرا نمی‌توانیم این امر را محقق سازیم؟ پاسخ روشن است ویژگی‌های رئیس‌جمهور از نظر گروه‌های مختلف متفاوت است و هر یک از آنها بر اساس عقاید و گرایش‌های خود ویژگی‌هایی را برای رئیس‌جمهور در نظر دارند و همچنین طرف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نیز شروط خود را داشته و در انتخابی که حقی در آن ندارند، حق وتویی را برای خود قائل هستند. نعیم قاسم گفت: در طول دو سال گذشته روشن شد تنها طرفی که همچون سدی غیرقابل نفوذ ایستاده و در این مسئله شرط‌گذاری می‌کند، عربستان است، سعود الفیصل، وزیر خارجه سابق این کشور با توافقنامه تقریباً آماده برای انتخاب رئیس‌جمهور مخالفت کرد، در حال حاضر نیز نظراتی از سوی کشورهای مختلف صادر می‌شوند اما مانع از هیچ‌گونه انتخابی نبوده‌اند و تنها این وتوی عربستان است که مانع انتخاب رئیس‌جمهور در لبنان شده است. وی در پایان گفت: به دنبال راه‌حلی برای رسیدگی به این مشکل در عربستان باشید، اگر ریاض موافقت کند فردا رئیس‌جمهور انتخاب می‌شود و اگر موافقت نکند بحران ادامه می‌یابد و نه اظهارات و سخنرانی‌ها و نه توجیهات یا سفر هیئت‌های خارجی و حتی اتهام‌زنی‌ها هرگز نخواهند توانست این بحران را برطرف سازند و به طور خلاصه بگویم، کلید حل بحران ریاست جمهوری لبنان نزد عربستان است.

نگاه

دکتر سیدرضا میرطاهر

دریای جنوبی چین در مسیر رویارویی

دیوان داوری بین‌المللی لاهه حکم خود را درباره اختلاف سرزمینی فیلیپین با چین صادر کرد. این دادگاه اعلام کرد چین از لحاظ تاریخی حقی برای ادعای مالکیت آب‌های دریای چین جنوبی ندارد. این دادگاه داوری با دادن رأی به نفع فیلیپین با استناد به خط فاصل ترسیم شده در نقشه ۱۹۴۷ دریای چین جنوبی گفت: هیچ دلیل قانونی برای چین وجود ندارد که در مورد منابع موجود در مناطق آبی داخل این خط فاصل ادعای حق و حقوقی تاریخی کند. در واکنش به این مسئله، دولت چین حکم دادگاه بین‌المللی لاهه را رد و تأکید کرد آن را نمی‌پذیرد و به رسمیت نمی‌شناسد. چین اعلام کرد که هیچ حکمی نمی‌تواند این کشور، فعالیت‌ها و حقوقش را محدود کند. هر چند رأی دیوان داوری ضمانت اجرایی ندارد، اما قطعاً برای طرف برنده، امتیازی اخلاقی و سیاسی محسوب می‌شود. به نظر می‌رسد حکم دیوان داوری بین‌المللی ضربه مهمی به ادعاها و اقدامات دولت چین درباره ادعای مالکیت بر بخش‌های قابل توجهی از دریای چین جنوبی و نیز برخی جزایر آن مانند جزایر اسپراتلی و جزایر پارسل وارد کرده است. دریای چین جنوبی غنی از منابع انرژی، معدنی و ماهیگیری است. منطقه دریایی مورد اختلاف در دریای چین جنوبی حدود ۳/۵ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد و نیروی دریایی چین با افزایش حضور خود در آن، مانع از فعالیت کشتی‌های ماهیگیری فیلیپینی شده است. شکایت فیلیپین در این زمینه در سال ۲۰۱۳ تسلیم دیوان لاهه شد و محتوای اصلی آن تعیین وضعیت حقوقی یک رشته جزایر پراکنده صخره‌ای و مرجانی و تعدادی جزیره مصنوعی بود که چین در این منطقه احداث کرده است.

با توجه به اینکه افزایش حضور نظامی چین بر نگرانی دیگر کشورهای مدعی مالکیت این منطقه افزوده، انتظار می‌رود رأی دیوان داوری بین‌المللی به افزایش تنش منجر شود. چین در چند سال اخیر به اجرای رزمایش‌ها در دریای جنوبی چین مبادرت کرده است. در عین حال امریکا نیز به دلیل اهمیت این دریا به عنوان یکی از آبراه‌های مهم بین‌المللی، به افزایش حضور نیروی دریایی خود پرداخته و همین مسئله باعث افزایش هراس کشورهای منطقه از خطر برخورد نظامی این دو قدرت نظامی شده است. واکنش چین نسبت به این رأی، واکنش آینده فیلیپین، ویتنام و سایر کشورهای منطقه جنوب شرق آسیا و همچنین امریکا را مشخص خواهد کرد. اگر چین درصدد افزایش حضور نظامی خود در دریای چین جنوبی برآید، باید انتظار داشت که سایر کشورها نیز آمادگی نظامی خود افزایش دهند و این احتمال می‌رود که امریکا نیز خواهان تشکیل یک ائتلاف بین‌المللی به منظور مراقبت و حفاظت از امنیت کشتیرانی در این منطقه شود. در واقع اکنون شاهد مداخله روزافزون امریکا در مسائل این منطقه، به‌ویژه در زمینه اختلافات دریایی چین با همسایگانش در دریای چین جنوبی و دریای شرقی چین هستیم. واشنگتن در این چارچوب به هواداری از همسایگان چین برخاسته و در عین حال به افزایش قابل توجه روابط تسلیحاتی و نظامی خود با این کشورها پرداخته است. با این حال این اقدامات و کنش‌های امریکا از دید چین پنهان نمانده است. به همین دلیل چین به همراه روسیه در چارچوب همکاری‌های دوجانبه و سازمان همکاری شانگهای، سعی در اتخاذ مواضع مشترک برای مقابله با تهدیدات نظامی و امنیتی امریکا دارند. رویکرد مداخله‌جویانه امریکا در منطقه آسیا - اقیانوس آرام و اعلام استراتژی نظامی جدید این کشور که به صراحت از چین به عنوان یک تهدید نام برده، باعث شده چینی‌ها به فکر توسعه هر چه بیشتر توان نظامی خود به‌ویژه توسعه توانمندی موشکی بیفتند. چین در این مسیر از همکاری‌های گسترده روسیه برخوردار است. در عین حال اقدامات نظامی اخیر امریکا از جمله تمرکز ۶۰ درصد از ناوگان نیروی دریایی این کشور در منطقه گسترده آسیا - اقیانوس آرام، در کنار دیگر اقدامات امریکا مانند استقرار سامانه‌های ضدموشکی جدید در برخی از کشورهای این منطقه مانند ژاپن، باعث شده روسیه و چین بیش از پیش از اهداف امریکا بیمناک شده و درصدد تقویت نظامی و افزایش همکاری‌های نظامی مانند برگزاری رزمایش‌های مشترک برآیند. چین در حال حاضر پس از امریکا در رتبه دوم از نظر هزینه‌های دفاعی قرار دارد. این در حالی است که مقامات امریکایی مدام درباره افزایش بی‌سابقه هزینه‌های نظامی چین هشدار داده و درباره اهداف این کشور از چنین اقدامی ابراز بدگمانی می‌کنند. چین در سال‌های اخیر همگام با افزایش قابل توجه توانمندی اقتصادی خود، گام‌های بلندی نیز برای مدرنیزه کردن نیروهای نظامی‌اش برداشته است. این اقدام چینی‌ها هم برای مقابله با برتری‌جویی منطقه‌ای امریکا، مقابله با تهدیدات احتمالی از جانب همسایگان و از همه مهم‌تر کسب پرستیژ بین‌المللی برای چین صورت گرفته است. چینی‌ها تمرکز زیادی بر گسترش توانمندی‌های استراتژیک خود در ابعاد موشکی، دریایی و هوایی دارند. اکنون با شکست چین در دیوان بین‌المللی داوری که به منزله عقبگردی برای این کشور در مسیر پیگیری ادعاهای خود بر گستره وسیعی از دریای چین جنوبی محسوب می‌شود، می‌توان انتظار داشت پکن با بی‌اعتنایی به این حکم داوری، کماکان سیاست‌های فعلی خود در زمینه تثبیت حاکمیت خود بر پهنه وسیعی از دریای چین جنوبی را دنبال کند. مسلماً این مسئله واکنش جدی امریکا به عنوان قدرت فرامنطقه‌ای که در نقش حامی کشورهای حاشیه این دریا را ایفا می‌کند به همراه خواهد داشت. به‌ویژه اینکه برخی از این کشورها مانند فیلیپین از دیرباز روابط گسترده دفاعی و نظامی با واشنگتن دارند، بنابراین بر این گمان هستند که امریکا در رویارویی با چین آنها را تنها نخواهد گذاشت.

اخبار کوتاه

■ بازداشت یک روحانی برجسته شیعه در عربستان

نیروهای امنیتی عربستان سعودی یکی از برجسته‌ترین علمای دینی در استان القطیف را بازداشت کردند. به گزارش ایسنا، نیروهای امنیتی عربستان شیخ محمد حسن الحبیب و سه تن دیگر از ساکنان منطقه صفوی در شرق عربستان را بازداشت کردند و آنها را به زندان بخش تحقیقات ریاض فرستادند. منابع تصریح کردند که هرچند چهار روز از بازداشت شیخ الحبیب گذشته است اما مسئولان عربستانی در مورد سرنوشت او چیزی نمی‌گویند. الشیخ محمد الحبیب یکی از برجسته‌ترین علمای دین در استان القطیف به شمار می‌آید که مواضع آشکاری در حمایت از تحرکات مردمی در عربستان در سال ۲۰۱۲ و مواضعی در حمایت از آیت‌الله شیخ نمر باقر النمر، عالم شیعه سعودی که عربستان سعودی او را اعدام کرد، داشته است.

■ ارتش روسیه رزمایش گسترده موشکی برگزار می‌کند

صدها خودروی نظامی شامل پرتابگرهای متحرک موشک‌های بالستیک روسیه در یک رزمایش میدانی فراگیر در سراسر روسیه با هدف تمرین مقابله با خرابکاری و شبیه‌سازی جنگ شرکت می‌کنند. به گزارش ایسنا، وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد، حدود ۴۰۰ خودروی نظامی که در میان آنها پرتابگرهای خودکار موشک‌های بالستیک توپول، توپول-ام یا رس نیز هستند با همراهی پست‌های فرماندهی، خودروهای حفاظتی و سامانه‌های ضدخرابکاری مسلح به پهپاد و روبات‌های رزمی برای شرکت در این رزمایش مستقر شده‌اند. سیستم‌های موشکی متحرک مستقر بر زمین باید در هر مرحله از گشت‌زنی در این مانور که بالغ بر ی